

hedens Vej? Ja, levede vi i et saa lykkeligt Samfund, var det ingen Sag, men det gøre vi ikke. Det ærede Medlem vil vistnok erkende, at alle Vegne, hvor man skal ad Frivillighedens Vej, er det fortrinsvis enkelte, som maa trække Læsset; der vil alle Vegne være nogle Særlinge, som enten ikke kunne se, at det er tidssvarende at gaa med, eller som pr. Spekulation, af Beregning sætte sig derimod, gaaende ud fra, at de andre betale nok for dem. Men den Ulempe kunne vi dog ikke have, naar der skal være Tale om at faa Skatterne ind til Staten. Jeg skal ikke komme meget ind paa, hvad det ærede Medlem ellers sagde, men han anførte ganske forunderlige Ting til Forsvar for det bestaaende og til Angreb paa det ny. Det ærede Medlem spurgte: Hvorfor skulle vi, som have levet og været med til at betale til de Baneanlæg, som vi have faaet, betale til de ny ogsaa? Ja, paa en vis Maade kan det ærede Medlem have Ret. Men vi andre, hvis Ejendomme ikke have undergaaet nogen som helst Prisstigning paa Grund af, at der er foretaget Baneanlæg, og som ikke have haft nogen særlig Grund til at være glade for dem, uden for saa vidt, som vi maaske have kunnet benytte dem som Befordringsmidler, vi have dog virkelig ingen Grund til at sige, at vi fortrinsvis skulde være med til at betale for det ny fremfor dem, som kunne faa særlig Gavn deraf. Og det er kun dem, som faa Gavn deraf, der ligge omkring ved Stationerne, som ville komme til at betale denne Skat. Jeg kan ikke se rettere, end at vi alle maa være glade ved at faa begyndt paa dette Omraade, hvis vi overhovedet erkende, at her er et Omraade, hvor vi bør skride ind. Vi have hidtil fundet os i, at private Folk have stukket i deres Lommer overordentlig store Værdier ved de hidtilværende Jernbaneanlæg, og det ærede Medlem havde for Resten Ret i, at ogsaa ved andre Anlæg have vi fundet os deri, men den Tid turde være forbi nu. Selv om der nu lever adskillige, hvis Jord er saa heldig beliggende, f. Eks. lige ved en Station eller paa et Sted, hvor man venter, at der vil komme en Jernbane eller en Station, at de kunne have Udsigt til at stikke en hel Del Tusinder eller Hundre tusinder eller maaske Millioner i Lommen,

tror jeg dog, vi skulle være glade ved, at der nu sættes en lille Bom for det.

Det ærede Medlem nævnedes ogsaa, at Jyllands magre Egne nu skulle være med til at betale for de Jernbaner, som skulle anlægges derovre. Ja, dersom der kan noget Sted foregaa en Værdistigning efter en større Maalestok, er det vistnok derovre, men saa mener jeg rigtignok, at saa maa der være lige saa megen Grund til at lade en Del af denne Værdistigning gaa i Statens Lomme som alle andre Steder. Jeg lykønsker, som sagt, den højtærede Minister til, at han har fremsat dette Forslag, og jeg haaber, det skal lykkes os at føre det igennem, selv om det møder Modstand fra dem, der maaske fortrinsvis kunde have Fordel af Værdistigningen i Fremtiden. Vi skulle sikkert ind paa den Vej, og det skal sandelig ikke afskrække mig, at det er Begyndelsen til noget, der er betydelig større. Jeg har, og ærede Medlemmer have vel ogsaa set adskillige Eksempler paa, hvordan man navnlig omkring i Købstæderne har skovlet store Værdier ind ved Salg af Grunde, ved Udstykning og kastet alle Byrderne endog Vedligeholdelse af Veje, Fortove, Rendestene, Kloaker, over paa det offentlige. Det er paa Tide, at vi sætte en Pind derfor og tage en passende Del af denne Værdistigning og føre den ind i Statens og Kommunernes Kasser. Jeg ønsker netop, at denne Del af Forslaget maa blive fremmet, selv om det ikke skulde kunne følges med den første Del. For det indrømmer jeg, at det ærede Medlem for Bække (Laust Rasmussen) har Ret i, at vi kunne maaske komme til at diskutere saa længe om Principperne og Maaden, hvorpaa Loven skal gennemføres, at det kunde sinke Anlægget af Banerne for meget. Men det maa sandelig ikke udelukke, at vi tage hele dette Spørgsmaal op og løse det paa en praktisk Maade, saa at vi kunne faa begyndt og faa Gavn af de Skatter, der derved kunne indvindes i Fremtiden.

Markvorsen: Jeg vil først bringe den højtærede Minister en Tak for dette Lovforslag. Jeg var for et Par Dage siden paa Mors og talte da med adskillige, og det var ikke sjældent, at jeg fik Opfordring til at bringe Ministeren en Tak. Jeg har